

När pojkarna var 7 år började de vakta kor. Töserna
passade barn. Jag var den äldsta av töserna så jag
fick laga mat på kvällen. Då åt vi kokt potatis,
sill och fläsk. På den tiden körde en fiskbil
omkring och sålde. Jag saltade ner sill i kruk.
Ibland fick vi kallsoppa och ärtor eller potatis
med lingonmjölk. Alla åt ur ett fat. Var och
en hade sin sked. Det var hornskedar. Då hade
man unga tallrikar. Ibland fick vi s.k. dopp i
kopp. Det var kokta potatisar som man skar i
bitar och doppade i mjölk. Sedan när man hade
ätit slickade man skeden och torkade den
med handen. De låg sedan i en låda i bordet.
Till frukost drack vi kaffe. Vi doppade brödet i
kaffet. Så doppade man kaksocker som knäcktes
med en sockertång. Smör fanns inte. Söt-
bröd fick vi bara på söndagar annars var det
grovbröd.

ACC. N:R M. 16999:2.

All. 12 åt vi middag då serverades potatis eller soppa.
På eftermiddagen drack vi kaffe. Det var cikoria
man använde. Det blev ju fäg man ingen
kraft.

De gamle som gick och "pläla" (plejla) träsk, började
kl. 5 på morgonen och höll på tills det blev mörkt.
De fick ett par skivor bröd, som dogrades i träsk-
vin, innan de började arbeta. De skulle styrka sig.

2

FOLKLIVS-
ARKIVET

LUND

Hos farfar var golvet i köket av tegelsten. I väggen fanns ett hål så när man hade vaskat golvet så vaskades allt ut genom hålet. När man sopade lät man soporna bara ligga i ett hörn. Detta hade vi inte. Golvet var täckat avis som var utstrött på sand. Men väggarna var tapetserade. Det fanns ett bord och var och en hade sin stol. Vid sidan om ugnen stod ugnsbänken. Detta var allt som fanns i vardagsrummet. Man låg så många som möjligt i en säng. Vi låg skafötles. Var det inte plats i sängen så fick någon ligga på golvet. På hösten tog man torra barklöv och stöppade madrassen med. Ibland hade man hackelse i en fjäderdyka hade man som täcke. Vi hade lakan men jag vet att mina föräldrar inte hade det.

ACC. N:R M. 16999:4

För så gick man ut och tog kor för att ha att
elda med. Då bjöd bönderna hjälparna på väfflor
potatis och fläsk. För brukade hjälpa till. Vi barn
brukade få resterna som blev över. Jag vet många
gångar som man inte hade bröd. Vi hade inga
pengar. Potatis fick vi äta så mycket vi ville.
Vi gick ofta hungriga. Skitigt och trasigt klädda var
vi. Ohälsa hade vi i blick. Man fick klippa händer
som fing.

4

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

ACC. N:R M. 16999:5.

Så fort som möjligt måste man springa barfot.
Annars hade vi sofflor. Minna första skor fick
jag när jag hade konfirmerats. Jag hade soacka
gyllestrumpor som jag själv hade stickat.

5

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

ACC. N:R M. 16999:6.

Karlarna hade 1 krona om dagen när de stöskade
Jag hade 125 kr om året när jag hade konfirmerats
När jag läste fick jag bara kanske ett förkläde
eller en klänning och så mat förstås. Det var
hela lönen. När jag var 30 år hade jag 500 kronor året.
Då började jag mjölka kor hela fem på morgonen och
sedan skulle jag diska och städa. Klockan åtta på
kvällen var jag fri. Då skulle jag gå hem igen hela
den långa vägen från stället uppåt även. Jag var fri
varje 3:e söndag efter klockan tio på morgonen.

6

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

ACC. N:R M. 16999:7.

När vi konfirmerades hade vi svarta klänningar
med vitt kräs i halsen. Så hade vi svarta stumpsor
och svarta skor. Då fick man inga presenter. Det
var inget särskilt med konfirmationen. Fräldrasen
var inte ens med. De jobbade ju. Vi gick och läste
hela vintern från oktober till påsk. Vi var inte
tvungna att gå på högmässan när vi läste. Både
Bibel och psalmbok använde man.

7.
FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

ACC. N:R M. 16999:8.

När vi var 7 år började vi småskolan - där gick vi i
2 år. Småskolan låg precis nedanför backen.
Bondesson var läraren. Sedan gick vi 3 år i mellanskolan i Fröstöv. Rödholm var läraren där. Sedan
var det 3 år på en annan skola i Fröstöv. Då
hade vi Söderholm i småskolan skrev vi på griffel-
tavla. Sedan fick man penna och bläck.

8

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

ACC. N:R M. 16999:9.

Här var tiggare. De gick omkring och tiggde. Karfells-
Johanna plockade bär som hon sålde för 10 öre literen.
Det var bönderna som hon sålde till och så passade
hon på att tiggas fläsk och bröd. Hon fick alltid
en massa med så vi barn följde med henne
hem och där fick vi äta en massa gott.

9

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

ACC. N:R M. 16999:10.

Sedan en kvinna hade fött skulle hon gå i kyrkan.
Hon knäböjde vid altarringen och så talade prästen.
Det kallades kyrklagning. Det var en sed.

10

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

Sär likvagnen skulle köra fram lade man ut hackat
snris på vägen. Det var en sed. När någon hade dött
så kallade man på systern som kom och tvättade den
döde och lade honom i kistan. Likkistan stod sedan på
logen en vecka. Ja, jag vet när vi skulle köpa det här
huset så sa tanten: "Skall Ni inte gå upp på loftet och
se på dövingen". Det gjorde vi. Men det var ganska hemskt
för hen hade förändrats så. Sedan kunde man läsa
en psalm när kistan bars ut ur gården. På vissa ställen
hängde de upp lakan och pyntade den med grönt.

Vi gifte oss i Förlövs kyrka. Det var ett enkelt bröllop
Men kunde inte samla hemgift för det hade man
inte råd till. När vi gifte oss hade vi bara skulder.

Swamp plockade vi ej för. Han plockade
lingon = kiöe, blåbär = slundren och smultron =
jordsbär. Kvistar tog man i skogen. De kallades
forna pinnar när de ej var gröna. De eldade
man med - liksom torv. Röttika kokade man
se på. Det var hälsosamt. Mossa tog man. Det
användes som färgningsmedel. Det blev så gröna
vackra färger.

ACC. N:R M. 16999:13.

När man hade tagrat den första huden så man:
Jag vill ha en guldskind istället för en bentskid.
De kastade in huden i spisen och brände upp
den. Man en ^{kvad} kunnelycka - ögla runt huden och så
drog man ut den.

13

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

ACC. N:R M. 16999:14.

Här var en tant som botade skäver. Hon smorde
dem och lade remсор runt händerna. Hon smorde
med något svart men vad det var vet jag inte.
Efter en natt så grävde hon ner limne remсорna
på kyrkogården. Israelsten kallades hon.

14

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

ACC. N:R M. 16999:15.

För skulle man betala en skäppa kröse för att
man skulle få lov att plocka bär på böndernas
skmarker. Kom det så andra så fick man köra
iväg dem. Fick de då inte plocka så kunde
de slå ut korgen. Vi plockade 400-500 liter
på sommaren och sålde.

15

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

ACC. N:R M. 16999:16.

För så skulle karlarna hugga ner ängsgräset
kring siddorna (kär) och funktimmerna stänga
(räfsa) ihop det. Sedan skulle det torkas och
stackas. Därefter kunde man köra hem det. När
det var gjort hade man "leijgille". Då drack man
brännvin och kaffe och åt smör och bröd.

16

FOLKLIVS-
ARKIVET

LUND

ACC. N:R M. 16999:17.

Påskeldar var hui ju. Vi färgade påskägg i lökskal.
Då blev de bruna så blund de hundkæblad runt
om så blev det form efter bladet. Påska bloss skulle
man också ha. Jag vet inte vad det skulle betyda.

17

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

Bachaborna gick ner till ställen under natten till
juldagen och vände upp och ner på allt hos
bönderna. Halm och hö lade de bakom korna -
gödsel på foderbordet. Slarvar och plogar stöpte
de upp på taket. En brädelenn lades över på
skorstenen. Sådant hittade de mycket på förr.

För brunnkärtingen blev vi varuade. "Gi inte för
nära brunn för då kommer brunnkärtingen och
far dig. För hede man inga pumpor utan en lång
stake med krok och så svängde man var sprunna
i brunnen.

"Den där är en riktig skogsrunna", sa man om någon som
inte var snäll.

ACC. N:R M. 16999:20.

20

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

Kvinnorna skulle sätta sina skor med fäina mot
sängen för att då skulle inte maran kunna gå
på dem när de sov. Maran flätade ihop manen
på hästen under natten. Ibland när man var
ute och kände så kunde hästen stanna svårt,
då skulle man kvickt fram och ta bort
"hodstolen" (betslet). Det var nog maran som
hittade på något.

ACC. N:R M. 16999:21.

Herr Löfgrens morfar hette Petter Tankred. Han skulle en gång mäta djupet i mossen vid Ilesjön. Han band ihop tre långa rep och satte fast en sten i ena ändan. Sedan hade han inte mer än släppt den i vattnet så hörde han en röst som sa: Måla du mina väggar skall jag måla dina läggur. Han blev rädd och mossen har förblivit omätt på djupet.

21

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

Vesslor håller ju till; gärdsgårdar. Man sa alltid
gå inte för nära för då kan du bli vessla-
bläst. Jag vet inte vad det var. Jag har sett
såna sjuk och blev rädd. De blöste ut något
gift så man blev sjuk. Här var en gång en
vessla på loftet. Den hoppade upp på fars knä
men han blev inte sjuk.

När det var ljus i bäcken sa man att det var Bäcke-
mannen. De vågade ingen gå nära.

ACC. N:R M. 16999:23.

Till ryggs hade de tjing och när den tog slut
använde de vitmossa.

Vägar tillverkade man genom att sätta sticker
och kors permarna med flätade halmband.
Sedan klinte de lera på. De kalledes "bälavägar".

23

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

ACC. N:R M. 16999:24.

"Sätt dig nu så jag kan få lite att dricka", ja,
så stora var barnen att de kunde säga det till
sin mor. Så länge go man den bröstet. Hade
barnen bröstet länge så trodde de att då
blev kvinnan inte med barn. Det var nog
bara skrock.

24

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

ACC. N:R M1 6999: 25.

Karfels Johanna lå' alltid en nyppa salt i
mjölken som hon sålde. Kokade di mjölken
över som var köpt så skadade det inte kons
spenar annars gjorde det ont.

25

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

ACC. N:R M. 16999:26.

Min mor dog när jag var 5 år. Då flyttade vi till
mina farföräldrar. De bodde då där där advokat
Lindens nu bor. Vi var bara 3 syskon hemma. De
större var ute och fjönade som barusigor och
vaktepägn nere hos bönderna på slätter.

26

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

På valborgsmässoften gick vi omkring och sjöng för
ägg. Ibland fick man ägg ibland pengar. Sedan sålde
man äggen och hade äggagille. Så sjöng vi majvisan.

Nu komma vi uti er gård
och fråga om vi sjunga för
maj är välkommen
Sommaren är så lyrolig för ungdomen

Go' afton om ni hemma är
maj är välkommen
Förlåt om vi väcka er
Sommaren är så lyrolig för ungdomen

Låt honom ge oss ägg på fat
maj är välkommen
Hill pannkakor och äggmat
Sommaren är så lyrolig för ungdomen

Tack och fack det skall vi ha
maj är välkommen
frå gifva den var ganska bra
Sommaren är så givlig för ungdomen.

Vi fick alltid något på varje ställe; annars spöng man

Ligg och ligg du lade stud
till loppor och lus de ätes dig ut
frå sommaren är så givlig för ungdomen.

Vi sätter maj uti ett tag
maj är välkommen
det får vi se i morgondag
Sommaren är så givlig för ungdomen.

Så såldes äggen och så fick vi pengar till kaffe och
bröd. Så dansade vi i Margaretopp och i Sommarlund

ACC. N:R M. ~~16999~~:29.

och ibland i Vejbystrand. Vi gick dit. Men hade man
en karr fick man sitta på styran på cykeln.

29
FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

ACC. N:R M. 16999:30.

30
FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

På vintern hade man slädparti. Dräkte man häst och kanna. Så körde man runt och hämtade alla så hade man fest på Margareterörp.

På sommaren hade man utflykter med häst och skarabang - lövade vagnar. Det fanns en vagn med bara musiker. Det var storbönderna som höll med hästar. Både hästar och vagnar var lövade. Det hette skogsparti.

För kom de inte ens ihåg ens födelsedag.